A°. 1849. N°. 204.

Opregte *Woensdagsche*

HAARLEMSCHE COURANT

van 29 Augustus.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

TURIN, 21 Augustus.

Men verneemt, dat onze Regering voornemens is, om, in de plaats van den zaakgelastigde, welke zij thans te Parijs bezoldigt, eenen gezant aantestellen. — In de zitting van de Kamer der afgevaardigden van heden is weinig belangrijks voorgevallen. De Regering heeft bij de Vertegenwoordiging eenige wetten ingediend, welke, zoo gezegd wordt, in een zeer vrijgevigen en gematigden geest zijn gesteld.

— Den 16den dezer is te Florence een zendeling van de venetiaansche Republiek aangekomen, ten einde van de toscaansche Regering verlof te bekomen, om een aantal van omtrent honderd personen, welke hebben behoord tot de bende van *Garribaldi* en zich thans in die stad bevinden, over het toscaansch grondgebied naar Livorno te zenden en aldaar in te schepen. — Men meende, dat dit verlof was toegestaan. — De echtgenoot van *Garribaldi* is niet overleden, gelijk vroeger gemeld is.

Guerazzi, de gewezen drieman van Toscane, wordt nog gevangen gehouden in Volterra, doch ziet den uitslag van het regtsgeding, 't welk tegen hem gevoerd wordt, met vertrouwen te gemoet. Uithoofde van het groot aantal der te hooren getuigen, is echter de beslissing nog niet spoedig te verwachten.

— Men verhaalt hier, dat de Paus in den laatsten tijd weder herhaalde aanvallen heeft gehad van eene kwaal, met welke hij in zijne jeugd is behebt geweest, en die veel overeenkomst heeft met de vallende ziekte.

Te Rome worden voortdurend toebereidselen gemaakt tot het huisvesten van troepen. — Men besluit daaruit, dat de fransche troepen vooreerst nog niet van daar zullen vertrekken.

De kardinaal aarts-bisschop van Albano heeft, ter gelegenheid van het feest van Maria-hemelvaart, aan zijne onderhoorige geestelijken eenen brief gerigt, welken hij heeft bevolen op dien dag in alle kerken voortelezen. In dit stuk wordt onder anderen gezegd, dat de ongodsdienstigheid en zedeloosheid in den laatsten tijd tot eene zoodanige hoogte zijn gestegen, dat allen, welke belast zijn met het toezigt en het bestuur der kerkelijke aangelegenheden, met een dusdanigen toestand diep zijn bewogen. De steller wijst op de voorschriften, welke de Kerk en de Heilige-schrift in deze gevallen aan de hand geven, en vermaant een ieder, om dien dag de godsdienstige plegtigheden te gaan bijwonen, met de bepaling, dat aan een ieder, welke daarbij zal tegenwoordig zijn, dusgenaamde indulgentien zullen worden verleend.

WEENEN, 24 Augustus.

De Grootvorst-troonopvolger van Rusland is gisteren naar Oderberg vertrokken. De Keizer heeft den russischen Vorst, die den oostenrijkschen generaals-uniform droeg, tot aan de station van de ijzerbaan begeleid, en aldaar, onder vreugde-kreeten der verzamelde menigte, een hartelijk afscheid van denzelven genomen.

Van regeringswege wordt aangekondigd, dat de ratificatien van het met Sardinie gesloten vredes-verdrag zijn uitgewisseld geworden.

Het officiële dagblad maakt alsnu, voor de eerste reize, breedvoerige melding van het besluit van den hongaarschen generaal *Görgey*, om zich aan de russische krijgsmagt overtegeven. Het verzekert, dat deze veldheer, na bij Waitzen te zijn geslagen, reeds op zijnen togt naar de Boven-Theisz, zich meermalen tot de bevelhebbers der 3de en 4de russische leger-corpsen heeft gewend, ten einde in onderhandeling te kunnen treden; doch dat die aanzoeken, als geenszins bevattende het aanbod eener onvoorwaardelijke onderwerping, telken reize zijn afgeslagen: — dat de generaal *Rüdiger* (de bevelhebber van het 3de corps) echter den 11den een brief van *Görgey* uit Oud-Arad heeft bekomen, waarin deze hem, voor zich en zijn leger, eene onvoorwaardelijke onderwerping aan de russische legermagt aanbood, met de verzekering van zijne overtuiging, dat ook de verdere corpsen der opstandelingen zich, op zijn voorbeeld, zouden onderwerpen. Naar luid van het officiële dagblad, heeft, ofschoon de toestand van het leger van *Görgey*, ook door het zegevierend voortrukken van den oostenrijkschen generaal *Haynau*, hopeloos was geworden, de maarschalk *Paskevitz*, om niet meer bloeds te vergieten en verdere verwoestingen te verhoeden, deze onderwerping aangenomen, en den generaal *Rüdiger* belast met het insluiten en ontwapenen der Hongaren; — welk laatste geregeld heeft plaats gehad.

Van de zijde der oostenrijksche Regering doet men het derhalve steeds voorkomen, als of zij ten aanzien van den staatsregtelijken toestand van Hongarije, allezins meesteres zoude zijn gebleven, en dat de voor de deur staande bevrediging des lands geenen terugwerkenden invloed zoude behooren te hebben op het constitutioneel bestand der oostenrijksche Monarchie. Dit laatste wordt door velen in twijfel getrokken, als welke zich overtuigd houden, dat, ten gevolge van geheime voorwaarden, men 'er op kan rekenen, dat Hongarije geenszins onvoorwaardelijk in de oostenrijksche Monarchie zal worden opgenomen en ingelijfd, maar eene zelfstandige inrigting en Regering zal behouden; — iets, 't welk bevestigd wordende, welligt niet zonder invloed zoude blijven op de verdere regeling van den staatkundigen toestand van Duitschland.

De jongste krijgsverrigtingen van den generaal *Haynau* worden hoogelijk geroemd. De spoed, met welken hij den togt, in weerwil van de vermoeijenissen, door weder en wegen veroorzaakt, heeft voortgezet, wordt aangemerkt als de hoofdoorzaak, dat aan *Görgey* de verdere terugtogt naar het zuiden is afgesneden, en deze tot onderwerping is gebragt. — Men rekent, dat het leger der Hongaren, van den 5den (het gevecht bij Szöreg) tot het ontzet van Temeswar, 18000 man aan deserteurs en gevangenen heeft verloren.

In Pesth liep den 21sten het gerucht, dat *Kossuth* aan de grenzen van Wallachije was aangehouden. Dit gerucht scheen echter nog bevestiging te behoeven.

Bij de jongste gevechten in Zevenbergen, het veroveren en heroveren van Hermanstadt door de opstandelingen en de Russen, is nog veel bloed gestort. Zoo gemeld wordt, had *Bem*, bij het weder bezetten van de genoemde plaats, nog 16000 man bijeen, en hebben deze de 2000 man Russen, die dezelve verdedigden, tot den laatsten man afgemaakt. De generaal *Lüders* heeft hen onmiddelijk weder daaruit gedreven, en de russische soldaten, in woede ontstoken, over de slagting hunner landgenooten, moeten bij die gelegenheid meer dan 4000 Hongaren om 't leven hebben gebragt. — *Bem* is als een landman verkleed, ontkomen, en de overblijfselen van zijn leger werden laatstelijk door den generaal *Lüders*, die, sedert de vereeniging met den generaal *Grotenhjelm*, 40,000 man bijeen had, zonder ophouden vervolgd.

Ten aanzien van Venetie schijnt niets naders bekend te zijn.

BERLIJN, 26 Augustus.

De heer *v. Radowitz* heeft, namens de Regering, aan de Tweede-Kamer der pruissische Wetgevende Vergadering eene gelijksoortige mededeeling gedaan, als de heer *v. Bülow* aan de Eerste. De hoofd-inhoud zijner redevoering was, dat Pruissen, door het aanvaarden van de keizerlijke waardigheid over Duitschland, in stede van orde en rust te erlangen, onrust en regeringloosheid zoude bevorderd hebben; — dat inmiddels, zoo veel mogelijk, voor het stichten van een naauw en krachtig vereenigd Duitschland behoorde te worden gezorgd, en dat Pruissen bevoegd en geroepen was, om de hand daartoe te leenen; — dat Pruissen 'er niet aan denkt, om zich een onwettig gezag over de met hetzelve verbondene duitsche Staten aantematigen; maar dat het de regten dezer Staten, even als die van het duitsche vaderland, krachtdadig zal weten te beschermen. 's Mans redevoering is dikwerf door het vreugdegejuich der aanwezigen afgebroken, en heeft ten laatste eene geestdrift, zoo bij de leden der Kamer, als bij de toehoorders op de gaanderij verwekt, als slechts zelden hier te lande is waargenomen. De president *v. Schwerin* heeft begrepen, dat men in deze gemoedsstemming geen besluit behoorde te nemen, maar de benoeming van eene commissie van 21 leden, belast met het onderzoek der betreffende het pruissisch-duitsch Verbond overgelegde bescheiden, uittestellen tot aanstaanden maandag.

De generaal *v. Radowitz* was van tijd tot tijd zeer scherp in zijne uitdrukkingen. Hij sprak van dankbare zoowel, als van ondankbare duitsche Staten jegens Pruissen, en dit moet den beijerschen gezant zoo zeer hebben geergerd, dat deze zich onmiddelijk heeft verwijderd.

FRANKFORT, 26 Augustus.

Gisteren zijn in Rastat weder vier doodvonnissen voltrokken aan medepligtigen aan den badenschen opstand. Twee der veroordeelden waren Pruissen, de beide anderen Badenschen. Dienzelfden dag is door den krijgsraad te Rastat de gewezen majoor van het zoogenaamde poolsche legioen, *Niewsky*, tot de doodstraf verwezen. — Door den krijgsraad te Freiburg zijn op nieuw eenige personen tot gevangenisstraf veroordeeld.

De maatregel, waarbij een aantal officieren van het badensche leger, ten gevolge van de ontbinding van hetzelve, uit hunne betrekkingen zijn ontslagen, baart veel misnoegen. — Men verzekert, dat aan den generaal *v. Schreckenstein* het opperbevel over de pruissische troepen in Baden zal worden opgedragen, na het vertrek van den *Prins van Pruissen.*

Men spreekt hier van eenige meerdere toenadering, welke in de laatste dagen tusschen het pruissische kabinet en den Rijks-bestuurder, ten aanzien van de regeling der algemeene zaken van Duitschland, zoude opgemerkt zijn. Ook meent men, dat Beijeren thans eenigzins gunstiger jegens Pruissen is gestemd. — Men verzekert, dat het ministerie *Römer* in Wurtemberg niet lang meer aan het bewind zal kunnen blijven, ter zake van eene onder hetzelve bestaande verdeeldheid, omtrent de ten aanzien van het overige Duitschland te volgen staatkunde.

Van sommige zijden wordt gemeld, dat tusschen de zuid-duitsche Regeringen reeds onderhandelingen zijn aangeknoopt, tot het oprigten van een Verbond, nagenoeg op dezelfde wijze, als zulks door de noord-duitsche Staten is geschied.

PARIJS, 26 Augustus.

In de staatkundige wereld is heden niets van eenig buitengewoon belang voorgevallen. Bij gebrek aan beter, houden de dagbladen zich thans bezig met het verbreiden van geruchten, nopens een aanstaand huwelijk van den Voorzitter *Lodewijk Napoleon* met eene noordsche Vorstin. Een dagblad gaat zelfs reeds zoo ver van te verzekeren, dat de Voorzitter zich door het huwelijk za vereenigen met eene zweedsche Prinses. De meeste geruchten van dien aard zijn reeds gedurende eenigen tijd in omloop, doch in de laatste dagen op nieuw levendig geworden, nadat men had vernomen, dat de heer *de Persigny*, adjudant des Voorzitters, met eene zending naar Duitschland belast, van hier zou vertrekken. Dit laatste is waarheid; doch men gelooft niet, dat de zending van dien officier in verband staat met huwelijksonderhandelingen. Men houdt het er echter voor, dat de zending van den heer *de Persigny* van eenen zeer vertrouwelijken aard is.

De geruchten, welke gisteren door het dagblad *l'Assemblée nationale* zijn medegedeeld nopens eene spoedige wijziging van het ministerie in eenen terugwerkenden zin, worden heden door bijna al de gematigde dagbladen nadrukkelijk tegengesproken. Uit de wijze, waarop dit thans door de schrijvers van sommige dier bladen geschiedt, kan men echter met grond afleiden, dat deze het stellige voornemen hebben, om de ministers *Dufaure* en *Odilon Barrot* met kracht te bestrijden en zoo mogelijk ten val te brengen, zoodra de zittingen der Wetgevende Vergadering zullen zijn hervat.

Het baart eenige bevreemding, dat, terwijl bijna overal in Europa de bestaande verwikkelingen ophouden; de zaken in Italie eene schikking nabij schijnen te zijn; de hongaarsche krijg een einde heeft genomen; Duitschland tot rust terugkeert: — de prijzen der fransche fondsen niet verbeteren, in evenredigheid met de gunstige verwachtingen, welke men voor de toekomst schijnt te mogen koesteren. Het half-officiële dagblad *la Patrie* houdt zich met dit verschijnsel bezig, en gaat de redenen na, welke daartoe vermoedelijk aanleiding geven. De schrijvers van dat blad vermeenen, dat Hongarije, wel is waar, voor Rusland heeft gebukt, maar dat het nog onzeker is, wat uit die onderwerping zal voortvloeijen; — dat Rome voor de fransche wapenen is gevallen, maar dat de zaken te Gaëta geenszins tot klaarheid zijn gebragt en nog groote moeijelijkheden kunnen opleveren. Verder wordt betoogd, dat de productie van de voornaamste benoodigdheden, wel is waar, veel verbeterd is, maar dat de meeste fabrieken bijna gedurende 15 maanden hebben stilgestaan, en mitsdien de behoefte groot blijft; dat inmiddels de meeste producten voor het buitenland worden vervaardigd, 't welk niet schijnt te pleiten voor de verbetering der binnenlandsche welvaart; — dat, terwijl de vrienden des vredes te Parijs de schoonste verwachtingen voor de toekomst koesteren, een blad, 't welk steeds ten krachtigste voor het handhaven der orde heeft geijverd, niet aarzelt, om verontrustende geruchten te verbreiden, nopens de zamentrekking van eene europesche krijgsmagt tegen Frankrijk; — dat de volksvertegenwoordiging in Piemont zeer slecht gezind is, en welligt daar te lande nieuwe verwikkelingen worden voorbereid; — dat de minister van financien hier te lande er rondborstig voor uitgekomen is, hoe het met den toestand van 's lands geldmiddelen staat, en het kwaad mitsdien bekend is, doch de hulpmiddelen, om daarin verbetering aantebrengen, nog ver te zoeken zijn; — dat men voornemens is, om eene leening te sluiten, doch tevens de amortisatie wil belemmeren; — eindelijk, dat een ieder overtuigd is, dat eendragtige zamenwerking alleen zal kunnen strekken, om aan de werkzaamheden der Wetgevende Vergadering, tot verbetering van den algemeenen toestand, een gunstigen uitslag te verzekeren; maar dat niettemin eenige dagbladen, welke de groote meerderheid vertegenwoordigen, er op uit zijn, om die meerderheid te verdeelen, en daardoor aanleiding geven tot eene zoo wel ontijdige, als in hare gevolgen hoogst gevaarlijke spanning.

Uit dit een en ander leiden de schrijvers van *la Patrie* de gevolgtrekking af, dat er nog aan geene belangrijke verbetering der fondsen te denken valt; want, volgens hen, is het kapitaal voorzigtig en de geldschieter vreesachtig, en kan het geene verwondering baren, dat er aarzeling bestaat, terwijl de toestand van Europa zoo weinig zekerheid voor de toekomst oplevert.

— Men meent hier te weten, dat de engelsche bewindslieden ernstig verontrust zijn over den invloed, welken Rusland thans, nu de Hongaren zijn ten onder gebragt, wel vermoedelijk zal verkrijgen in geheel Duitschland, en velen houden het er voor, dat het oogenblik alsnu voor de fransche Regering gunstig is, om zich naauw aan Engeland aantesluiten, in afwachting van het tijdstip, op 't welk het aan Rusland mogt lusten, om Frankrijk te bedreigen.

Voor het overige verkondigen eenige voorname Hongaren, welke zich hier ter stede ophouden, openlijk, dat men zich in Frankrijk over het algemeen een verkeerd denkbeeld heeft gemaakt van de redenen, welke aanleiding hebben gegeven tot den strijd tusschen Hongarije en Oostenrijk, en dat de meeste duitsche dagbladen, dikwerf te kwader trouw en door eene verkeerde voorstelling van de zaak, daartoe het hunne hebben bijgedragen. Volgens deze zich hier bevindende Hongaren, heeft Hongarije er nooit ernstig aan gedacht, om zich afteschei den van het regerende stamhuis van *Habsburg*, maar heeft hetzelve alleen voor het behoud van eenige voorregten gestreden, en geenszins, om de onafhankelijkheid te verkrijgen, welk laatste voorregt hetzelve bezat, ver-

mits de administratie der comitaten, of vorstendommen, op eene van de Kroon onafhankelijke wijze plaats had.

— Men verneemt, dat de Regering het voornemen heeft opgegeven, om een leger in het departement van den Boven-Rijn te laten kamperen. Het schijnt, dat de bewindslieden daarvan hebben afgezien, omdat de kosten zeer belangrijk zouden zijn, en het jaargetijde reeds ver gevorderd is, zoodat de troepen niet lang meer vereenigd zouden kunnen blijven, om in den grooten wapenhandel geoefend te worden.

— Hier te lande bestaan 1,338 hospitalen en inrigtingen van liefdadigheid, die een gewoon inkomen bezitten van 53½ millioenen, en voorts nog 7600 instellingen van liefdadigheid, zoogenaamde *bureaux de bienfaisance*, die gezamenlijk een inkomen hebben van 13½ millioenen. Van de 36,819 gemeenten der fransche Republiek, zijn er echter tot dus ver slechts 1,162, welke hospitalen of gasthuizen bezitten.

— Men is hier over het algemeen zeer tevreden over de wijze, waarop de heer *Victor Hugo* de zittingen van het Congres voor den altijddurenden vrede heeft geleid. De leden hebben het voornemen, om gelden te verzamelen, ten einde hem te dier zake een kostbaar geschenk, eene sierlijk bewerkte zilveren eikenkroon, aantebieden.

De minister van buitenlandsche zaken, *de Tocqueville*, heeft zaturdag avond een luisterrijk feest gegeven, ter eere van de leden van dat Congres, 't welk door omtrent 1600 personen is bijgewoond. Onder de aanwezigen heeft men ook eenige kwakers en kwakeressen opgemerkt, welke laatsten zich vooral door de buitengemeene eenvoudigheid van kleeding hebben onderscheiden. De minister heeft, naar men algemeen van oordeel is, zijne gasten regt goed ontvangen, en, door vermijding van alles wat den schijn had van ceremonie of pligtpleging, blijken gegeven van bekendheid met de gezindheid van het meerendeel der personen, welke hij bij zich ontving.

De clericale organen *l'Union* en *l'Univers* zijn hoogelijk verbolgen over de wijze, waarop de fransche abt *Deguerry*, een der ondervoorzitters van het Congres, zich heeft uitgelaten. De schrijvers dezer bladen vermeenen dat die geestelijke, welke, zoo als men weet, de waardigheid van pastoor der kerk *la Madelaine* bekleedt, blijken heeft gegeven van ontrouw aan de katholieke leerstellingen, en dat hij klaarblijkelijk de grondbeginselen van eenen *Voltaire* is toegedaan. De schrijvers van het hoofd-orgaan der Legitimisten, *la Gazette de France*, verdedigen daarentegen dien geestelijke, en beijveren zich, om al de door den heer *Deguerry* in het Congres uitgesprokene redevoeringen in haar geheel medetedeelen.

Vooral zijn de schrijvers der clericale blad *l'Univers* zeer gebeten op den abt *Deguerry*. Ten blijke daarvan kan de hekelende wijze strekken, waarop zij zich over hem uitlaten, in dezer voege:

„ De abt *Deguerry*, pastoor van de Madelaine, is gisteren en eergisteren uitbundig toegejuicht. Donderdag, op het oogenblik, dat de protestantsche geestelijke *Athanase Coquerel* de mogelijkheid van eenen algemeenen vrede had bewezen, op grond, dat men vroeger de goede verstandhouding en de eerlijke overeenstemming tusschen een protestantschen geestelijke en eenen roomschen priester niet mogelijk zou hebben geacht, doch dat thans die verstandhouding mogelijk was, getuige de abt *Deguerry*; — op dat oogenblik heeft de pastoor van de Madelaine, die ter regter zijde van den heer *Victor Hugo* was gezeten, ter linker zijde van welken de heer *Coquerel* sprak, zijne hand uitgestoken en met warmte de hand van den laatstgemelde gedrukt. Dit mogt teregt een treffend en verrukkelijk schouwspel voor alle vrienden der verdraagzaamheid worden geheeten, en hartverheffend was het, om te zien, hoe de handen van den katholieken priester en die van den ketterschen predikant elkander broederlijk ontmoeteden op de borst van den godslasterlijken belager der liefdadigheid, den schrijver van het boek *Notre Dame de Paris*, van een werkje genaamd *le Roi s' amuse* en nog zoo vele andere vuile geschriften. Dit tooneel heeft dan ook den meest mogelijken indruk gemaakt, en de aanwezigen hebben de tooneelspelers door een driewerf herhaald handgeklap en uitbundige toejuichingen voor hunne moeite beloond."

De schrijvers van het voormelde dagblad vermeenen, dat de houding der beide geestelijken noodwendig uitlegging vereischte, en dat de heer *Victor Hugo* dit schijnt te hebben gevoeld, toen deze beweerde, dat men aan den vooruitgang niet meer kon twijfelen, thans nu zij, welke men vroeger Papisten en Hugenoten noemde, elkander de broederhand reiken en zich naauwer en naauwer aaneensluiten.

— Uit Madrid wordt van den 21sten dezer gemeld, dat de Koningin het ontslag van den minister van financien, den heer *Mon*, heeft aangenomen, en voorloopig den secretaris van Staat *Bravo Murillo* met de waarneming van die betrekking heeft belast. Men verwachtte, dat deze gebeurtenis den prijs der fondsen zeer zou hebben gedrukt; doch dit is het geval niet geweest.

Men verneemt, dat het zenden van eene afdeeling spaansche troepen, tot versterking van het garnizoen der op de africaansche kust gelegene stad Melilla, welke door de Mooren ernstig werd bedreigd, reeds ten gevolge heeft gehad, dat deze laatsten hebben beproefd in onderhandeling te treden.

'S HERTOGENBOSCH, 26 Augustus.

Z. Em. de kardinaal-aartsbisschop van Mechelen is verleden zaturdag te Tilburg aangekomen, en bij Mons. den bisschop van Gerra afgestapt.

Naar men verneemt, zal bij gelegenheid van het verblijf van Z. Em. den kardinaal-Aartsbisschop van Mechelen, in deze stad of te St. Michiels-Gestel eene bijeenkomst plaats hebben der onderscheidene kerkvoogden in Noord-Braband; waarbij Z. Exc. de Nuntius van Z. H. Paus *Pius IX* en Mons. *van Wijckerslooth*, bisschop van Curium, tegenwoordig zullen zijn.

'S GRAVENHAGE, 27 Augustus.

Bij Z. M. besluit van 25 Augustus, n°. 78, is aan mr. *J. H. van der Renne*, op zijn daartoe gedaan verzoek, eervol ontslag verleend uit zijne betrekking van raadsheer in het prov. geregtshof in Gelderland.

Bij besluit van dezelfde dagteekening, n°. 79, is benoemd tot raadsheer in het prov. geregtshof in Gelderland jhr. mr. *W. L. F. C.* ridder *van Rappard*, voormalig president van hetzelve geregtshof, laatstelijk minister van financien.

Bij besluit van dezelfde dagteekening, n°. 80, is benoemd tot president van het prov. geregtshof in Gelderland, jhr. mr. *W. L. F. C.* ridder *van Rappard*, raadsheer in hetzelve geregtshof.

— Door de Kamer van Koophandel te Schiedam is een rekest aan Z. M. den Koning gezonden, het verzoek inhoudende, om eene spoedige herziening der wet van 26 Augustus 1822 (*St.bl.* n°. 37), houdende belasting op het binnenlandsch gedistileerd.

— De *Staats-Courant* deelt het volgende handels-berigt uit Livorno, 13 Augustus, mede:

„ In den loop der eerste zes maanden van dit jaar zijn alhier aangekomen 6 schepen onder nederlandsche vlag, als: 4 van Amsterdam, met suiker, koffij, kaas, enz., en 2 van Genua in ballast. Deze schepen vertrokken weder, als: 2 naar Amsterdam, met potasch en marmeren steenen; 1 naar Kroonstad, 1 naar Stockholm, 1 naar Londen en 1 naar Hamburg, met marmer, olie, wijnsteen, lorren enz. — Nog werden gedurende datzelfde tijdvak ingeklaard negen schepen onder vreemde vlag, alle komende van Amsterdam, met suiker en kaas. — In de laatste zes maanden van 1848 was het getal aangekomen schepen grooter; zijnde het meerdere getal in dit jaar toeteschrijven aan de staatkundige gebeurtenissen. — De nederlandsche schepen staan hier in eenen goeden roep en worden gelijkgesteld met die van andere natien, aan welke men gewoonlijk de voorkeur geeft. Het gebeurt dan ook zelden, dat er één van hier vertrekt, zonder vracht te hebben gevonden. Bedenkt men hierbij, dat van de 13 aangekomen schepen slechts 6 de nederlandsche vlag voerden, dan is welligt de aanmerking niet kwalijk geplaatst, dat het in het belang der nederlandsche reeders zou zijn, indien door hen of hunne kapiteins lagere vrachten wierden gevraagd voor de reis herwaarts, waardoor zij van den eenen kant de mededinging zouden kunnen volhouden tegen de vreemde schepen, welke lading op hier innemen, en van den anderen kant aan meerdere schepen de kans zouden verschaffen op goede retourvrachten van hier."

HAARLEM, 28 Augustus.

Heden zijn door de commissie, belast met het Staatsexamen, *negen* jongelieden geëxamineerd, waarvan *acht* zijn toegelaten.

Den 27sten Augustus zijn in het cholera-hospitaal te Amsterdam ingekomen 4 lijders, uitgegaan 6, overleden geen.

Te Arnhem zijn van 24 tot 25 Aug. 8 personen door de cholera aangetast, overl. 9, hersteld 6.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 28 Augustus. Den 27sten dezer zijn in Texel binnengekomen Pestel en Laulereur, beide van Caen, Sainson van Rouen, Wintle (st.) van Londen, Meeter (st.) van Hull, Hammond van Sunderland, Hofkamp, Stepenson en de Boer, alle 3 van Newcastle, de laatste bestemd naar Hamburg, Staal van Nerva, Andersen, Naess, Arnesen en Waerner, alle 4 van Drammen; niets uitgezeild; de wind w. n. w.

Den 20sten dezer is Deal gepasseerd het schip *Wilhelmina Frederika*, kapt. van der Veer, van Rotterdam naar Triest en 22 dito het schip *Willem Jacobus*, kapt. Maasdijk, van Rotterdam naar Nantes.

Den 20sten dezer was op de hoogte van Bevezier het schip *Visscherij en Handel*, kapt. van der Weyden, van Rotterdam naar Gibraltar.

Den 15den dezer was op de hoogte van Goudstaart het schip *Sphynx*, kapt. Wigman, van Dordrecht naar Batavia.

Te Hollesloot zijn aangekomen de Weerd en Vos, beide van Petersburg. Te Harlingen Klein van Newcastle, van der Woude van Riga, de Groot, Fyn, Kuypers en Svenningsen, alle 4 van Noorwegen. Te Vlissingen J. J. Korter van Petersburg, G. J. Korter van Riga en de Jonge van Dantzig. Te Suriname het schip *de Anna en Maria*, kapt. Steenveld; te Livorno Briand en Berniard, alle 3 van Amsterdam. Te Gibraltar den Breems van Vlaardingen. Te Leverpool Sherman van Rotterdam. Te Portsmouth Lovius van Groningen. Te Hull T. Visser; te Croonstadt Kievit; te Swinemunde Mugge, Scholtens, Duinter en Oldenburger, alle 6 van Amsterdam.

FONDSEN EN BEURSTIJDINGEN.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 28 *Augustus*.

	pct.		gebl.
NEDERL. Werk. Schuld	2½	52¾ à 53¼	53 3/16
„ „ „	3	62½ „ 63¼	63
„ „ „ resc.	3	„	
„ „ „	4	82¼ „ 83	82⅞
„ Oost. Ind. Leen.	4	81 „ 82	81¾
„ Am. Synd.	3½	81¾ „ 83	82¾
„ Handelmaatsch.	4½	„	
„ Holl. Spoorw.		„	
„ Rijn „	4½	76½ „ 77¼	77
„ Aand. Haarl. Meer	5	„	
ENGELAND. Gecons.	3	„	
FRANKRIJK. Certific.	3	51¼ „ ¾	51 11/16
RUSLAND. Obl. bij *Hope en C.*	5	104½ „ 105	104⅝
„ „ „ 1828/29	5	104½ „ 105	104⅞
„ „ Amst. 1831	5	91½ „ 92	91¾
„ leen. 1840	4	84¾ „ 85¼	85
„ Inschr. *Stieglitz*	4	82¼ „ 84	83¾
„ „ grootb.	6	62¾ „ 63¼	63
„ Certific.	6	63¼ „ ¾	63½
„ Neg. Hamburg	5	„	
POLEN. Aand. 1829 ƒ 300:—		„	
„ „ 1835 „ 500:—		„	
„ Oblig.	4	„	
PORTUGAL. Neg. Londen.	3	29½ „ ¾	29⅝
„ „ „	3	30½ „ 31	30 13/16
„ Binnenl.	5	„	
SPANJE. Neg. Londen 1834	5	12 „ ¼	12⅛
„ „ onbep. St.	5	11½ „ 12¼	12 3/16
„ Coupons		8¼ „ ¾	
„ Neg. Londen 1842	3	35¼ „ ¾	35½
„ Binnenl. Schuld	3	26½ „ 27	26 13/16
OOSTENRIJK. Ween. Bank *Goll*	5	86¼ „ ¾	86½
„ „ „ „	4	70¼ „ ¾	70½
„ Metal.	5	78½ „ 80¼	80
„ „ Neg. Lond.	5	„	
„ „	2½	42¼ „ 43¼	43
NIEUW GRENADA. Neg. Lond.	1¼	17 „ ½	
VENEZUELA. Neg. Londen	2	„	
MEXICO. Neg. Londen	5	27½ „ 28	27¾
LOUISIANA bij *Hope en C.*	5	„	
Geld op Beleening		2½ „	
dito op Prolongatie		2½ „	

Belgie neg. bij *Rothschild* 46 3/16. Oostenrijk Loten neg. ƒ 150, 1839, ƒ 282. Brazilie neg. 1824, 87¼; dito 1843, 85⅝; dito geldl. 1824 van £ 200 85. Peru 52¾. Ecuador 3 3/16.

De markt in binnenl. fondsen was heden willig; Nederl. 2½ pc. 52 15/16, 53 13/16; 3 pc. 62 11/16, 63; 4 pc. 82½, ⅞. Van buitenl. fondsen waren Belgen iets flaauwer. Spanjaarden en Portugezen prijshoudende. De 5 pc. Russen gezocht. Oostenrijksche fondsen zeer levendig en omtrent 1 pc. hooger; n. metalliek 84¾, 85. *Fransche fondsen goed te plaatsen. Peruanen gezocht.*

MADRID, 21 Augustus. De 5 pc. 11⅝; de 3 pc. 25⅞. Coup. 6½.

WEENEN, 24 Augustus. De 5 pc. Metall. 93 13/16 à ⅞; 2½ pc. 49¼ à ½. Bank-actien 1075, 1080.

ANTWERPEN, 27 Augustus. De 5 pc. Spanje 11⅞; 3 pc. binnenl. 26 11/16 à ⅝. De 5 pc. Belgie 95¼; dito 2½ pc. 48⅞.

WISSELCOURS.

Amsterdam, den 28sten *Augustus* 1849.

Hamburg 2/m. ƒ 34,15/16; id. kort ƒ 35,12½. *Lissabon* 3/m. 42. *Porto* 3/m. 42. *Petersburg* 2/m. 183,50; alles geld. *Londen* 2/m. ƒ 12; id. kort ƒ 12,05; papier. Disconto 2½ pc.

MARKTBERIGTEN.

ROTTERDAM, 27 Augustus. *Tarwe:* van n. Zeeuws., Vlaams. en Overm. was heden voor het eerst een vrij goede aanvoer ter markt, die, bij weinig kooplust, als volgt traag van de hand ging: goede en puike ƒ 7,75 à ƒ 8,25; mindere ƒ 6,50 à ƒ 7,50; jar. dito was bij onbeduidenden aanvoer mede weinig begeerd en werd 20 à 30 cts. lager afgegeven; goede en puike ƒ 8,50 à ƒ 9; mindere ƒ 7,50 à ƒ 8,30; roode soorten lager, en vooral de nieuwe soorten, waarvan diverse mooije partijtjes ter markt waren, tot ongelijke prijzen verkocht. In entr.: 160 p. n. Neder-Rijn ƒ 240; 157 p. jar. Rijn ƒ 230. In cons.: 163 p. jar. Hoogl. Kleefs. ƒ 280; 163 p. n. dito ƒ 255, ƒ 258; 161 p. jar. Rijn ƒ 260; 158, 160, 161 p. n. Bovenl. ƒ 240, ƒ 247, ƒ 250; 161 p. puike dito ƒ 255. *Rogge* lager verkocht: Overm., Zeeuws. en Vlaams. jar. ƒ 4,40 à ƒ 5,20; n. dito ƒ 4,30 à ƒ 5,10; voorts 150, 151 p. n. Bovenl. ƒ 138, ƒ 140; 150 p. dito Groot-Brab. ƒ 135; 146 p. dito Maas ƒ 130; 145 p. jar. Rijn te Schiedam ƒ 133, ƒ 134, bij partij. *Gerst:* Zeeuws., Vlaams. en Overm. winter ƒ 3,50 à ƒ 4,30; dito zomer ƒ 3,40 à ƒ 3,70. *Haver:* Zeeuws. en Inl. korte ƒ 2,60 à ƒ 3,60; dito lange ƒ 2 à ƒ 2,80. *Boekweit* ƒ 8 à ƒ 10 lager; op 140 p.: Noord-Brab. ƒ 160, ƒ 162, ƒ 165; o. Belg. ƒ 126. *Erwten:* n. Zeeuws. en Walch. groene ƒ 5 à ƒ 6,50. *Paardenboonen* ƒ 5 à ƒ 5,30. *Koolzaad:* puik Zeeuwsch gestort £ 62 à 62½; dito dito in zakken £ 60 à 61; Flakkeesch £ 52 à 57; Polder £ 52 à 56.

*** NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ.

De Directie maakt bekend, dat de NAJAARS INDIGO- en COCHENILLE-VEILINGEN der Maatschappij, van 1849, zullen gehouden worden op de dagen en plaatsen en bestaan uit de hoeveelheden hieronder gemeld:

Te *Amsterdam*, op *Maandag den* 24sten *September* 1849:

16 heele / 2604 kwart } Kisten *Java* INDIGO, liggende *aldaar*,
107 Kisten *Java* COCHENILLE, „ „
4 „ *Tegel* DITO „ „

met voorbehoud deze hoeveelheden te vermeerderen met ongeveer 530 kwart Kisten *Java* INDIGO, wanneer het Schip, waarmede deze aanvoer verwacht wordt, tijdig genoeg mogt arriveren.

Te *Rotterdam*, op *Donderdag den* 27sten *September* 1849:

122 heele / 776 halve en kwart } Kisten *Java* INDIGO, ligg. *aldaar*.

De Directie geeft bij deze aankondiging de verzekering, dat zij, vóór hare gewone Voorjaars-Veilingen van 1850, geene andere Indigo en Cochenille dan de bovengemelde partijen aan de Markt zal brengen.

De Notitiën, met de Veilconditiën, zullen in tijds worden uitgegeven.

Amsterdam, den 14den *Augustus* 1849.

VAN DER OUDERMEULEN, Pres.
GOUDSWAARD, Dir., fung. Secret.

*** PRIJSVRAAG.

BOUWKUNDIGEN worden uitgenoodigd tot het Beantwoorden eener PRIJSVRAAG tot Verbouwing der Localen van de Societeit *de Harmonie*, te Dordrecht.

De Belooning van het goedgekeurd Antwoord zal bestaan in Twee Honderd Gulden.

De Prijsvraag is te lezen en, op *franco* aanvrage, te bekomen bij den Kastelein der gemelde Societeit, O. J. VERKERK.

NIEUWE IJZEREN BARGEDIENST,

tusschen DEN HELDER en ALKMAAR, *vice versa*,

DAGELIJKSCHE DIENST,

in Correspondentie, uitgezonderd des Donderdags, met de Stoombooten *Zaanstroom* en *Merkurius*, dienstdoende tusschen Alkmaar en Amsterdam, vice versa.

Door deze Correspondentie geschiedt de reis van den Helder naar Amsterdam, en vice versa, in 8 uren tijds.

De uren van Afvaart zijn:

Van den Helder 's morgens ten 9 ure; aankomst te Alkmaar 's middags ten 1½ ure; aankomst te Amsterdam 's middags ten 5 ure.

Van Alkmaar 's avonds na aankomst der Stoomboot *Zaanstroom*, ongeveer ten 8½ ure, en des Donderdags avonds ten 9 ure; aankomst aan den Helder 's nachts ten 1 ure.

Tarief der Vrachten voor Passagiers.

Van den Helder naar Alkmaar en vice versa: Achterkajuit ƒ 1,15; Voorkajuit 70 Ct.

*** Getrouwd, te BATAVIA, 6 Junij 1849:

B. T. REIGER,
Kapitein bij het O. I. Leger, en
E. A. DEKKER.
Algemeene kennisgave.

*** Op den 10den Junij 1849 beviel te TOEBAN (*Java*) zeer voorspoedig van eenen welgeschapen ZOON *S. A. VAN BAAK*, geliefde Echtgenoot van
D. VREEDE.

*** Heden beviel van eene DOCHTER *ALETTA WILLINK*, Echtgenoote van Mr. J. DE LOUTER.
AMERSFOORT, den 23sten Augustus 1849.
Eenige kennisgeving.

, Heden beviel van eenen welgeschapen ZOON *L. LAMARK*, geliefde Echtgenoote van
J. VAN PUTTEN.
STRATFORD, *Essex*, 25 Augustus 1849.

, Werden wij tweemalen diep bedroefd, door het afsterven van onze eenigste Kinderen, des te meer werden wij verblijd, daar mijne geliefde Echtgenoote, *J. G. VAN DIJK*, door Gods goedheid, heden morgen, zeer voorspoedig van twee Kinderen, een' ZOON en eene DOCHTER, beviel. G. A. DASSEN.
ZWOLLE, 25 Augustus 1849.

, HEICOP, 25 Augustus 1849. Heden beviel van eene welgeschapene DOCHTER *G. E. STEENHOFF*, geliefde Echtgenoote van
F. W. J. KAAKEBEEN, Predt.

, Mijne geliefde Echtgenoot, *M. VERMANDE*, verloste heden voorspoedig van eenen ZOON.
MEDEMBLIK, P. WESTERMAN HOLSTYN.
25 Augustus 1849.

, Heden morgen verloste door Gods goedheid, voorspoedig van een' ZOON *MARIA GEERTRUI WUNDER*, geliefde Echtgenoote van
AMSTERDAM, HENDRIK VAN SELDAM.
25 Augustus 1849.

, Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen ZOON *MARIA REGINA SCHADE VAN WESTRUM*, Echtgenoot van J. DE ROOIJ.
AMSTERDAM, 25 Augustus 1849.

, HAARLEM, 25 Augustus 1849. Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER *M. C. E. PENNINCK HOOFD*, Echtgenoot van J. C. DE LEEUW.

, Heden beviel, door Gods goedheid, allervoorspoedigst van eene DOCHTER *C. M. MABÉ GREVINGH*, geliefde Echtgenoote van P. VAN DER GOOT Pz.
ROTTERDAM, 26 Augustus 1849.
Algemeene kennisgeving.

, Heden beviel, door Gods goedheid, voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER *A. W. VERNHOUT*, geliefde Echtgenoot van L. J. VAN RHIJN.
UTRECHT, 27 Augustus 1849.
Eenige kennisgeving.

, In de maand Junij 1849 overleed te MADIOEN, op het Eiland *Java*, Mr. F. C. TH. DEELEMAN, Secretaris en Vendumeester aldaar, diep betreurde Echtgenoot van J. W. VAN HASSELT.

, KAMPEN, den 27sten Julij 1849. Heden overleed alhier, in den ouderdom van circa 82 jaren, de Hoog-Edel-Gestrenge Heer NICOLAAS ABRAHAM VAN RIJNEVELD, gepensioneerd Kapitein-Luitenant der Marine. Eenige kennisgeving.

, Op *den Huize* ZOOMVLIET, bij *Bergen-op-Zoom*, is in den nacht van den 18den op den 19den dezer overleden Vrouwe JACOBA LIDIA MARIA VAN GORKUM, geboren DE BÈRE, tot diepe droefheid van haren Echtgenoot en talrijke Nakomelingen.
Zij, die de veel bekende, voortreffelijke hoedanigheden der overledene kennen, zullen den zwaren slag, die hen treft, beseffen.
Uithoofde van afwezende Betrekkingen is deze niet vroeger geplaatst.

, Te BATAVIA is den 1sten Junij, in den ouderdom van ruim 37 jaren, overleden de Heer G. A. VAN BAAK. Eenige kennisgeving.
AMSTERDAM, 21 Augustus 1849.

, Heden overleed, tot diepe droefheid van mij, hare Ouders en Betrekkingen, na een smartelijk, maar geduldig lijden, van vijf dagen, mijne dierbare en onvergetelijke Echtgenoote, WILHELMINA ULRICHE ROLDANUS, in den ouderdom van ruim 36 jaren, mij nalatende vijf Kinderen, nog te jong om de groote van hun verlies te kunnen beseffen. S. E. VAN NOOTEN.
SCHOONHOVEN, 23 Augustus 1849.

, Heden overleed, tot bittere droefheid van mij en ons eenig Kind, in den ouderdom van bijna 63 jaren, mijn geliefde Echtgenoot, FREDERIK LINDEMAN, na eene ziekte van weinige dagen.
HOORN, E. P. HAANEKRAAI,
20 Augustus 1849. Wed. *F. Lindeman.*
De *Affaire* wordt provisioneel op denzelfden voet gecontinueerd door de Weduwe, welke bij voortduring eene prompte en civiele bediening aan hare Begunstigers durft beloven.

, Heden overleed te *Utrecht*, na voorzien te zijn van de Genademiddelen der H. Kerk, aan eene kortstondige doch hevige ziekte, onze geliefde Vader en Behuwd-Vader, de Heer J. H. L. TORTIKE, in den ouderdom van ruim 50 jaren.
J. H. L. TORTIKE.
A. G. TORTIKE.
LEYDEN, J. P. W. SCHERMER.
23 Augustus 1849. M. E. SCHERMER, TORTIKE.

, Heden overleed, aan de gevolgen eener hevige ziekte, van slechts weinige uren, het hoofd en de steun der Familie, mijn teedergeliefde Echtgenoot, JACOB VAN LEEUWEN, in den ouderdom van 61 jaren.
J. SWEENEN,
LEYDEN, Wed. *J. van Leeuwen.*
23 Augustus 1849. *Mede uit naam mijner Kinderen en Behuwd-Kinderen.*
De *Affaire* zal door mijn' jongsten Zoon worden voortgezet.

, Heden overleed mijne waarde Echtgenoot, ELISABETH KOKKES, met wien ik 39 jaren gelukkig vereenigd was, tot diepe droefheid van mij, mijne Kinderen en overige Betrekkingen, in den ouderdom van 59 jaren en eenige maanden. PR. BRUIN WMZ.
NOORDEIND VAN GRAFT,
24 Augustus 1849. Eenige kennisgeving.

, Heden overleed, aan de gevolgen van Slijmkoortsen, in den ouderdom van circa 56 jaren, de Heer THOMAS BODEMAN Tz., diep betreurd door zijne nagelatene 7 Kinderen en verdere Bloedverwanten.
AMSTERDAM, 23 Augustus 1849.

, Heden overleed te *Leyden*, na langdurige sukkeling, in den ouderdom van ruim 68 jaren, onze geliefde Zuster, Mejufvrouw SUSANNE VOÛTE.
HAARLEM, J. F. VOÛTE,
24 Augustus 1849. *mede uit naam mijner Zuster.*
Eenige kennisgeving.

, Heden overleed alhier, aan de gevolgen van eene korte, doch hevige ziekte, Mejufvrouw H. S. ISING, in den ouderdom van 66 jaren.
ARNHEM, 25 Augustus 1849.
Dienende deze algemeene tevens tot bijzondere kennisgeving.

, Heden werd ik en de mijnen op het smartelijkst getroffen, door de treurige tijding van het droevig overlijden van mijnen geliefden veelbelovenden Zoon, RUDOLPH WILHELM ALPHONS DE STURLER, Onder-Officier bij de O. Ind. Infanterie, na bijwoning der derde Expeditie op Bali, in 't laatst van Mei jl. bezweken, ten gevolge van de ondergane zware vermoeijenissen, op de daar ter Reede liggende Ambulance, in den jeugdigen leeftijd van ruim negentien jaren.
Wed. v. w. den v. m. Resident van Banjoemaas,
J. E. DE STURLER,
S. J. C. BUCHNER.
ZWOLLE, den 26sten Augustus 1849.
Algemeene kennisgeving.

, Heden overleed, tot bittere droefheid van mij, mijne Kinderen en Behuwd-Kinderen, na eene langdurige ongesteldheid, in den ouderdom van ruim 65 jaren, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot, de Hoog-Wel-Geboren Heer FREDERIK CHRISTIAAN Baron MULERT.
H. M. D. R. VAN OMPHAL,
Douairière *Mulert.*
Huize LEEMCULE, bij *Dalfsen*, 25 Augustus 1849.
Eenige kennisgeving, op verzoek van den overledene.

, DE MEERN, 25 Augustus 1849. Aan Familie, Vrienden en Bekenden, wordt langs dezen weg berigt gegeven, dat heden morgen, te negen ure, de oudste onzer beide Lievelingen, PAULUS HERMAN, in den jeugdigen ouderdom van ruim *vier* jaren, na een smartelijk lijden van eenige uren, is bezweken aan de thans heerschende ziekte.
J. P. BRIËT, Predikant.
C. M. BRIËT, BREIJL.

, Heden overleed te *Scheveningen*, aan eene kortstondige ziekte, tot mijne en mijner Kinderen diepe droefheid, mijne hartelijk geliefde en hooggeachte Echtgenoote, Vrouwe MARIA CATHARINA VAN DER BURGH, in den ouderdom van 54 jaren.
H. T. SCHADE VAN WESTRUM.
SCHIEDAM, 25 Augustus 1849.

, Onder *Weesperkarspel* is op den 8sten dezer, na eene kortstondige ziekte, in den ouderdom van 32 jaren, overleden mijne veelgeliefde Dochter, ANNA MARIA.
AMSTERDAM, F. TAUNAY.
25 Augustus 1849. Eenige kennisgeving.
Door buitenlandsche betrekkingen tot heden verschoven.

, Het KINDJE, in welks geboorte wij ons op den 21sten dezer zoo zeer verheugden, werd ons heden door den dood ontrukt. A. J. F. VAN VOLLENHOVEN.
AMSTERDAM, M. VAN VOLLENHOVEN,
25 Augustus 1849. geb. VAN DER MERSCH.
Eenige kennisgeving.

, Heden overleed, in den ouderdom van 46 jaren, de Heer E. DE BURLETT, Lid van den Raad van Bestuur der Koninklijke Akademie van Beeldende Kunsten, diep betreurd door mij en zijne verdere Betrekkingen.
AMSTERDAM, A. E. H. TACK,
25 Augustus 1849. Wed. *E. de Burlett.*

, Heden overleed, ten onzen Huize, onze Behuwd-Moeder en Moeder, Mejufvrouw S. ALOFSEN, Weduwe den Heer *F. W. Stuyver*, in den ouderdom van 52 jaren.
JB. TEENGS Az.
EDAM, A. STUYVER.
26 Augustus 1849. Eenige kennisgeving.

, Heden ontsliep, zacht en kalm, na een smartelijk en hoogst geduldig lijden van ruim twee jaren, mijne teedergeliefde Echtgenoote, ANTOINETTA WILHELMINA DE GIER, in den ouderdom van ruim 52 jaren, tot diepe droefheid van mij en mijne Kinderen.
ROTTERDAM, M. H. A. VAN EYMEREN.
den 26sten Augustus 1849.

, Heden overleed, tot mijne bittere droefheid, na eene hevige ziekte van 10 dagen, in den ouderdom van 25 jaren en 6 maanden, mijne hartelijk geliefde Echtgenoot, TEUNTJE ELISABETH SWART, met welke ik slechts 9 weken door den Echt was vereenigd. Zwaar treft mij dit verlies, doch ik hoop in Gods wil te berusten. GERRIT WIT.
NIEUWER-AMSTEL, 26 Augustus 1849.

, Voor de menigvuldige bewijzen van deelneming, ons betoond, bij het overlijden van onze geliefde Zuster, Mejufvrouw *Alida Hendrika Havesman*, betuigen wij, langs dezen weg, ook namens de Familie, aan allen den opregtsten dank. G. A. HAVESMAN.
HAARLEM, G. HAVESMAN,
26 Augustus 1849. geb. BUURMAN.

, *Burgemeester en Wethouderen der Stad* EDAM brengen bij deze ter kennisse der belanghebbende Houders van Stedelijke Obligatiën, dat, ingevolge het goedgekeurde plan van liquidatie en aflossing der Stads gevestigde Schuld, op den 11den Julij jl. heeft plaats gehad de ACHT EN TWINTIGSTE JAARLIJKSCHE UITLOTING VAN WERKELIJKE EN UITGESTELDE SCHULD, en dat alstoen zijn uitgeloot de onderstaande Nommers, te weten:

Werkelijke Schuld:

N°. 537, groot *f* 100; N°. 530, groot *f* 100;
„ 435, „ „ 100; „ 511, „ „ 100;
„ 13, „ „ 200; „ 461, „ „ 66,66½;
„ 91, „ „ 200; „ 573, „ „ 100;
„ 223, „ „ 200; „ 464, „ „ 100;
„ 247, „ „ 200; „ 362, „ „ 100;
„ 402, „ „ 100; „ 445, „ „ 100;
„ 508, „ „ 100; „ 212, „ „ 200;

het laatste Nommer slechts voor de helft, terwijl de wederhelft in 1850 aflosbaar zal zijn.

En Uitgestelde Schuld:

N°. 1, 342, 31, 9, 157, 283, 140, 176, 138 en 290, ieder groot honderd Gulden.
Zullende, gedurende de maand December eerstkomende, dagelijks, de Zon- en Feestdagen uitgezonderd, ten Kantore van den Heer Stedelijken Ontvanger, de eerstgemelde Obligatiën ten volle afgelost en de laatstgenoemde in Werkelijke Schuld geconverteerd worden.
Voorts wordt nog kenbaar gemaakt:
Aan de Houders van Obligatiën Uitgestelde Schuld, dat N°. 175, groot *f* 100, op den 19den Julij 1848 uitgeloot om tot Werkelijke Schuld overtegaan, nog niet ter conversie is aangeboden;
En aan de Houders van Quitantiën zonder Interest, gesproten uit de Stedelijke heffing van 1805, dat, in dit jaar 1849, daarvan zijn uitgeloot de navolgende Nommers, die tot heden niet ter aflossing werden aangeboden, te weten:
N°. 604, groot *f* 6; N°. 787, groot *f* 2,50;
„ 4, „ „ 4,50; „ 1174, „ „ 6,75;
„ 123, „ „ 5; „ 418, „ „ 6.
Tot welker aflossing dus, mede tegen het volle bedrag, als nog, ten Kantore en met de uitzondering voormeld, tot op den laatsten December dezes jaars, gelegenheid wordt gegeven.
Edam, den 25sten Augustus 1849.
Burgemeester en Wethouderen voornoemd,
J. DONKER.
Ter ordonnantie van dezelven,
J. DE BRUINE JOHSZ.

, VAN HEUKELOM & VOLLENHOVEN, te Amsterdam, van hunne Correspondenten te Rome, dd. 11 Aug. jl., het **BERIGT** ontvangen hebbende, dat de **BETALING** van het *Semester Rente* der *Romeinsche Schuld*, verschenen 1°. Julij ll., wegens de politieke verwikkelingen UITGESTELD is, hebben de eer daarvan kennis te geven aan de Houders der Certificaten van hunne Administratie van Ingeschrevene Kapitalen ten laste van den *Pausselijken Staat.*

, De COUPONS van de Obligatien in de Negotiatie tot aanleg van een' Straatweg tusschen de Posterij de Klomp en het Ingensche Veer, verschijnende 1 September 1849, voor zoo verre die niet door de Staten van de Provincie Utrecht zijn gegarandeerd, zullen worden betaald ten Kantore van den Notaris STEVENS, te Utrecht, te weten: van de Aandeelen gr. *f* 500 met *f* 7,— en van *f* 100 à *f* 1,40.

, Bij Vonnis, op den dertigsten Mei 1800 negen en veertig, door de Arrondissements-Regtbank te Hoorn, op verzoek van den Heer JACOB SIMON DE VRIES, Secretaris van het Dijksbestuur van Waterland, en Vrouwe AALTJE KOKER, zonder Beroep, zijne Echtgenoote, beide wonende te Monnickendam, gewezen, behoorlijk geregistreerd, is tusschen dezelve Echtelieden, JACOB SIMON DE VRIES en AALTJE KOKER, de Scheiding van Tafel en Bed uitgesproken. Voor Extract,
Hoorn, A. J. FABER, Procureur.
27 *Augustus* 1849. N. CARBASIUS, Procureur.

, Bij Vonnis, op den twee en twintigsten Augustus 1800 negen en veertig, door de Arrondissements-Regtbank te Hoorn gewezen, behoorlijk geregistreerd, is Mejufvrouw JOHANNA RIS, meerderjarig, ongehuwd, zonder Beroep, wonende te Enkhuizen, op haar verzoek, ter zake van zwakheid harer vermogens, gesteld onder Curatele, met benoeming van den Heer PETRUS GERARDUS DUKER, Notaris, wonende te Enkhuizen, tot provisionelen Bewindvoerder over de Goederen van de Curanda. De Officier van Justitie bij de Arrondissements-Regtbank voornoemd,
Hoorn,
27 *Augustus* 1849. F. PONT, Subst.

, *Het Bestuur der Plaatselijke Teekenschool aan den* HELDER noodigt bij dezen Sollicitanten uit naar de Betrekking van Onderwijzer in het Bouwkunstig- en Handteekenen aan genoemde School, tegen genot van een jaarlijksch Tractement van *f* 200, het Schoolgeld der Leerlingen, benevens een vrij Schoollokaal. Men adressere zich met *franco* Brieven, of liefst in *persoon*, met overlegging van bewijzen van bekwaamheid en goed zedelijk gedrag, vóór den 15den September aanstaande, aan den Heer J. T. ZUR MÜHLEN, aan het Nieuwe-Diep, President van gen. Bestuur.
Namens het Bestuur voorn.,
JB. VAN DER HAAR, Secretaris.

, Op een Instituut voor Prot. *Jonge Jufvrouwen* in een gezond oord, zijn TWEE PLAATSEN open. De opvoeding is volgens Christelijke beginselen. Het Onderwijs omvat alles wat tot de opvoeding van het Vrouw. Geslacht kan gerekend worden, dus zoowel 4 Talen, Wetenschappen en Kunsten, als Handwerken van smaak en Wollen- en Linnen-Naaijen. De prijs is jaarlijks *f* 220. *Alleen Kunsten betalen extra.*
Zij, die Kinderen of Pupillen te plaatsen hebben, worden uitgenoodigd zich, *franco* Brieven, te adresseren onder Letter M, bij den Boekhandelaar H. LAGERWEIJ, te Dordrecht, als wanneer zij de bewijzen zullen ontvangen, dat dit Instituut gunstig bekend is in bijna alle voornaamste plaatsen van ons Vaderland, door de vele Elèves, die, hetzij teruggekeerd in de ouderlijke woning, hetzij reeds als Huisvrouwen, of als Onderwijzeressen, deze Inrigting tot de beste aanbeveling verstrekken.

*** Die iets te vorderen heeft van, of verschuldigd is aan de Nalatenschap van PAULUS VAN MUNNEKREDE, in leven Geneesheer te Heemskerk en aldaar den 26sten Julij overleden, gelieve daarvan opgave of betaling te doen, vóór den 25sten September 1849, aan W. DE WILDT Pz., op *Oosterwijk*, bij de Beverwijk.

*** Het RECTORAAT der *Latijnsche Scholen* te Doesborgh met primo October aanstaande zullende komen te vaceren, zoo worden Heeren Doctoren in de Letteren, die verlangen mogten bij de voordragt ter voorziening in die vacature in aanmerking te komen, hiermede uitgenoodigd, zich daartoe, *in persoon* of met *gefrankeerde* Brieven, bij Curatoren dier Scholen aantemelden.

Doesborgh, den 24sten Augustus 1849.

Curatoren voornoemd,
v. WESTERBEECK v. D. HORST,
Præses.

*** Men verlangt voor een' Jongeling, omstreeks tien jaren oud: Een INSTITUUT, waarin hoogstens tien of twaalf Leerlingen zijn opgenomen. Zijne geaardheid vordert een bijzonder toezigt, hoezeer zijne geestvermogens niets te wenschen overlaten. Adres met *franco* Brieven, Lett. B, bij den Boekhandelaar S. VAN REIJN SNOEK, te Rotterdam.

*** Men verlangt voor de Burgerschool eener kleine Stad, tegen genot van Kost, Inwoning en Salaris: Eenen ONDERMEESTER van den 3den Rang, in staat het Fransch te helpen onderwijzen, benevens eenen ONDERMEESTER van den 4den Rang. De hiertoe inclinerenden adresseren zich met *franco* Brieven, onder Lett. E, bij de Boekhandelaars LEEPEL en BRAT, Molsteeg, N°. 9, te Amsterdam.

*** Er wordt in eene talrijke School verlangd: Een R. C. ONDERMEESTER, van eenigen Rang en geëxamineerd in de Fr. Taal. Eenig Muzijk-Instrument bespelende zal zulks tot aanbeveling strekken. Brieven *franco*, met opgave van Salaris, onder N°. 99, aan J. H. KNOOP, op het Donkere Sparen te Haarlem.

*** G. GEENE, te 's Gravendeel, vraagt een' ONDERMEESTER van den derden Rang, die de Kerkedienst kan waarnemen, om met primo October of eerder in dienst te treden. Men adressere zich met *gefrankeerde* Brieven, doch liever in persoon, bij genoemden Onderwijzer.

*** IEMAND, 25 jaren oud, bezitter van den 3den Rang, gewoon zijnde in eene Volksschool werkzaam te zijn, Lidm. der Herv. Gemte. en van goede getuigschriften voorzien, verlangt verplaatst te worden. Adres met *franco* Brieven, onder de Lett. X, bij den Boekh. F. BOEKEE, te Dordrecht.

*** De ondergeteekende, zich reeds ettelijke jaren met het geven van Onderrigt in de Oude en Nieuwe Talen onledig houdende en nu zijn' eigen Zoon voor de Academie wenschende opteleiden, ziet zich gaarne nog een of twee JONGE LIEDEN tot hetzelfde einde toevertrouwd. Inlichtingen en aanwijzing, waar men zich te zijnen opzigte kan informeren, zullen gereedelijk gegeven worden.

Nieuweschans, B. BRAAMS,
den 23sten Augustus 1849. Predikant.

*** In het *Gereformeerde Burger-Weeshuis* te Rotterdam zal primo November aanstaande vaceren de POST van Portier. Personen van middelbare jaren, ongehuwd, of Weduwnaars zonder Kinderen ten hunnen lasten, allezins de vereischten hebbende ter behoorlijke vervulling dezer Bediening en Lidmaat der Gereformeerde Gemeente zijnde, worden uitgenoodigd zich aan te melden, des Donderdags namiddag, ter Vergaderkamer van Heeren Regenten, in het gemelde Gesticht.

*** Een geëxamineerd *Apotheker*, 22 jaren oud en van de Protest. Godsdienst, wenschte zeer gaarne, onder genot van Kost, Inwoning en Salaris, als BEDIENDE geplaatst te worden. Iemand hierop reflecterende adressere zich met *franco* Brieven, onder Lett. Z, bij den Boekhandelaar J. G. VORSTMAN JR., te Bergen op Zoom.

*** Een JONGELING van 17 jaren, eene goede hand schrijvende en andere capaciteiten bezittende, zag zich gaarne geplaatst aan een of ander Kantoor of andere Betrekking, om daarin opgeleid te worden, onder nader te bepalene voorwaarden. Adres, Brieven *franco*, onder Letters V. L. ., aan J. H. KNOOP, Donkere Sparen te Haarlem.

*** Een BOEKBINDERS-KNECHT, ook eenigzins met de *Drukkerij* bekend zijnde zal bijzonder in aanmerking komen, zijn werk goed verstaande en van beste getuigenissen voorzien, vast werk begeerende, tegen goed Salaris, adressere zich, met *franco* Brieven, bij J. VAN BENTUM en ZOON, Boekhandelaars te Gouda.

*** Een bejaard Weduwnaar, in Gelderland, vraagt tot waarneming zijner Huishouding, tegen billijk Salaris: Eene JUFVROUW, omtrent 40 jaren oud, van Protestantsche Godsdienst, gezond, goed van humeur, kunnende vlug lezen en voorzien van voldoende bewijzen van zedelijkheid. Adres *franco*, onder Letter B., bij den Heer G. VAN ANROOY, te Zalt-Boemel.

*** **ODONTALGICUM.**

Heilzaam Geneesmiddel tegen de hevigste Kiespijn!

Dit uitmuntend MIDDEL, hetwelk den menigvuldigen Lijders aan genoemde pijn hoogst welkom zal zijn en volkomen aan het doel beantwoordt, wordt afgeleverd à 75 Cents het Fleschje, met Berigt omtrent het gebruik, bij *J. M. Porton*, Droogist te Utrecht; *H. P. v. Diest*, Apotheker te Nijkerk, en *C. de Heus*, Stilsteeg te Amsterdam.

*** Bij toeval te HUUR of te KOOP, door verplaatsing van een' Ambtenaar: Eene HEERENHUIZING en fraaijen TUIN, ook geschikt om in tweeën te bewonen, te Watering, in het Westland. Te bevragen bij W. F. VAN DER VEEN, aldaar.

De Tijd! - Aan den Boekhandel!

Bij de aanstaande GROOTE VERLOTING VAN *DE TIJD* moet door de GEABONNEERDEN of AANDEELHOUDERS voor eene **belangrijke som** aan **Boeken** of **Platen** worden **gekozen** en **gekocht.** Deze **Boeken** of **Platen** worden vooral gekozen uit *diegenen*, welke in ***de Tijd*** zelf door de Boekhandelaren worden aangekondigd. Het is dus in het belang der Boekhandelaren, dat zij hunne **Boeken** en **Platen** aankondigen in ***de Tijd***, om de keuze voor de Winners der Prijzen gemakkelijk te maken.

*** KENNISGEVING.

DE DIRECTIE VAN DE ALGEMEENE MAATSCHAPPIJ VOOR BEGRAFENIS-GELDEN, gevestigd te Delft, maakt aan de respective Leden bekend, dat zij, uithoofde van veelvuldige maatschappelijke betrekkingen, de Administratie van gemelde Maatschappij hebben afgestaan en overgedragen aan de Heeren A. H. TIERIE, te Amsterdam, en J. KONING JR., te Haarlem, Hoofd-Agenten van gezegde Maatschappij, alsmede dat in het vervolg door gemelde Heeren aan de bepalingen, vervat in het bestaande Reglement, in alle deelen de vereischte gevolgen zullen worden gegeven, te rekenen in te gaan van af 1 Julij 1849.

Voorts nemen de ondergeteekenden de vrijheid, gemelde Heeren, welke in alle opzigten het meeste vertrouwen verdienen, aan de Leden aan te bevelen.

Delft, den 30sten Junij 1849.

W. N. VAN ES.
R. DE KAT.
W. J. BROUWER.

*** Ten gevolge van bovenstaande mededeeling hebben de ondergeteekenden de eer aan de respective Leden van de Algemeene Maatschappij voor Begrafenis-Gelden, gevestigd geweest te Delft, kennis te geven, dat zij de geheele Administratie van gezegde Heeren hebben overgenomen en dat zij aan al de bepalingen, vervat in gemeld Reglement, van af 1 Julij aanstaande, voor hunne rekening het noodige gevolg zullen geven.

Voorts maken zij mede aan de Leden bekend, dat de genomen maatregel door gemelde Heeren, tot instandhouding der Maatschappij, bestaande in het verminderen der uitkeeringen op de helft, voor alle klassen, moet worden beschouwd slechts te zullen voortduren tot den 15den Augustus 1849.

Amsterdam en Haarlem, den 30sten Junij 1849.

A. H. TIERIE.
J. KONING JR.

*** Ouders of Voogden buiten de Stad, die genegen zijn een of twee Zoons of Pupillen den cursus aan het Gymnasium te Zutphen, welke half September een aanvang neemt, te doen bijwonen, vinden voor KOST en INWONING, tegen een' zeer billijken prijs, gelegenheid bij fatsoenlijke Protestantsche Lieden; zonder Kinderen. Men adressere zich met *franco* Brieven, onder de Letter W, bij den Boekhandelaar THIEME, te Zutphen.

*** TE KOOP: Een goed gedresseerd, extra schoon, zesjarig, bruin, Merrie RIJPAARD, van gecroiseerd ras, afstammende van den Hengst genaamd *Hope*, der Koninklijke Stoeterij te Borculo. Te bevragen, Brieven *franco*, onder Letter V., bij den Boekhandelaar W. STOKHUYZEN, te Gorinchem.

*** HOUTVERKOOPING onder den Huize *Ampsen*, bij Lochem, op Dingsdag den 2den October 1849, des voormiddags ten 11 ure, ten Huize van den Timmerman *G. J. Florijn*, aldaar, van 68 stuks zware en lange EIKEN BOOMEN, geschikt voor Molenassen, Stenders, Olijbanken, Balken en ander zwaar Scheeps- en Timmerhout, en ruim 400 stuks DENNEN BOOMEN, geschikt voor Palen, Balken, Ribben en Sporen. Te bevragen bij den Timmerman G. J. FLORIJN, voornoemd.

*** J. DE VRIES, C. F. ROOS en J. A. BRONDGEEST, zullen op Dingsdag den 16den October 1849, te Amsterdam, ten Huize van de overledene, op de Heerengracht, bij de Nieuwe Spiegelstraat, ten overstaan van den Notaris E. BAAK, verkoopen: Eene fraaije verzameling **SCHILDERIJEN**, door oude en hedendaagsche Meesters, benevens een belangrijk en met veel smaak bijeengebragt Kabinet **BEELDWERKEN**, in Marmer, Metaal, Brons, Ivoor en Hout; Zilveren **DRIJFWERKEN**, **ZELDZAAMHEDEN**, waarbij uitmunten: het beroemde **PAN POETICUM BATAVUM**, een hoog belangrijk **CHRISTUS-BEELD**, en meerdere **ANTIQUITEITEN** en **LIEFHEBBERIJEN**. Alles en alleen nagelaten door wijle Vrouwe A. RAIDT, Wed. den Wel-Edelen Heer A. KLUYTENAAR.

De Catalogus zal in tijds te bekomen zijn.

*** Men is voornemens op Woensdag den 5den September 1849, des voormiddags ten elf ure, ten Huize van de Wed. *Cornelis Ligthart*, aan het Noord-Hollandsch Kanaal, bij de Stolpen, in de Zijpe, in het openbaar te verkoopen:

1°. Een nieuw gebouwd HUIS, zijnde eene wel ter nering staande *Herberg en Uitspanning*, met annexe nieuwe STAL of INRIJ, benevens nog eene afzonderlijke, daarbij staande, Houten STAL of SCHUUR en ERF, te zamen groot in oppervlakte 13 Roeden en 60 Ellen, staande en gelegen aan het Noord-Hollandsch Kanaal, bij de Vlotbrug, tusschen de Schagerbrug en de Stolpen, in de Zijpe, bij het Kadaster aangewezen in de Sectie H, Nummers 468 en 499.

2°. Eenige Perceelen WEILAND, te zamen groot 12 Bunders, 30 Roeden, 10 Ellen, gelegen nabij de bovengemelde Herberg, in den Polder O. T., in de Zijpe, bij het Kadaster bekend in de Sectie C, onder de Nummers 147 tot en met 153.

De Verkoops-Voorwaarden zullen van heden af ter lezing liggen ten Kantore van den Notaris C. SIEMERS, te Zijpe, bij wien verdere inlichtingen te bekomen zijn.

*** Het **CHRISTELIJK MUSEUM** wordt algemeen voor het fraaiste en goedkoopste Tijdschrift erkend. De laatst-verzonden Aflevering bevat: De Hand Gods. Met eene Plaat. — Kaïn's Broedermoord, door *L. J. W. ten Bokkel*. — Let op uwe einde, door *Timotheus*. — De Graaf van Chesterfield en de Graaf van Zinzendorf. — De Christen sterft niet. — Christus moet gepredikt worden, alle andere prediking is ijdel. — Wij hebben hier geen blijvende Woning. — Degenen, die God liefhebben, moeten alle dingen medewerken ten goede. Ieder Aflevering bevat 4 à 5 vel druks en eene fraaije Plaat, waarvan de prijs slechts 50 cents is. De uitgave geschied bij D. H. FIKKERT, te Amsterdam, die mede Uitgever is van: DE WEGEN DER VOORZIENIGHEID, à *f* 1,10; VERMAAK ER U MEÊ, à *f* -,90, en MIJN SPELEN IS LEEREN, à *f* -,75, van welke drie Kinderboekjes Ds. *van Schaick* in *de Boekzaal* zegt: Wij voegen deze drie bij elkander. Zij zien er bijzonder net uit; moeijelijk zal men de Kinderen gepaster Gelegenheids-Geschenken kunnen aanbieden, want zoo wel het innerlijke als het uiterlijke maakt op de meeste goedkeuring aanspraak.

*** **ONDERWIJS.**

Bij den **aanvang der nieuwe Cursus** berigt de Uitgever P. ENGELS, dat hij heeft uitgegeven en verzonden:

Dr. *W. G. PLUIJGERS*, *Grieksch Schrift*, voor Schoolgebruik ingerigt. Prijs *f* -,80.

Deze Voorschriften zijn tevens met wit Papier voorzien, om als *Schoolschrift* te worden gebruikt.

***F. H. J. ALBRECHT*,**
Handboek voor de Philosophie,
ten gebruike van Gymnasiën en andere voorbereidende Scholen. *f* 2,50.

Mr. *A. J. J. BAKE*,
Ethnographische en Synchronistische Tabellen der Oude Geschiedenis.
Tabel A en B. In Etui f 1,—; *op Linnen f* 1,40.

TAFEL der meest gebruikelijke Onregelmatige Grieksche Verba. *f* 0,50.

Selecta Fabularum plautinarum,
CUM PRAEF.
Dr. *J. J. DE GELDER*. *f* 0,40.

TABLEAU DE LA LITTÉRATURE FRANÇAISE,
arrangé dans un ordre Chronologique,
de 1483 — 1844. *f* 1,20.

***Tacitus*, Boeksken van de Geleegenheit, Zeeden en Volken van Germanie,**
DOOR
***P. C. HOOFT*.**
f 0,30.

***W. A. ELBERTS*,**
Géographie du Royaume de Hollande,
A L'USAGE DES INSTITUTS.
Hollandsche en Fransche Tekst, in 2 kolommen. *f* 0,25.

***A. VAN LEEUWEN*,**
Eerste gronden der Nederduitsche Taal,
VOORAFGEGAAN DOOR EENE KORTE SCHETS DER REDENEERKUNDE.
2e, *veel vermeerderde druk.* *f* 0,40.

DE LEER DER HERVORMDE KERK,
***in hare Grondbeginselen*,**
UIT DE BRONNEN VOORGESTELD EN BEOORDEELD,
door ***J. H. SCHOLTEN*,** Hoogleeraar te Leyden.
Prijs *f* 3,50.

De Leer des Bijbels
TEGENOVER
DE LEER DER ARTIKELEN VAN EENHEID
DER
***Hervormde Kerk*,**
VERVAT IN DEN HEIDELBERGSCHEN KATECHISMUS, DE XXXVII GELOOFSARTIKELEN EN DE V ARTIKELEN TEGEN DE REMONSTRANTEN, WELKE HIERBIJ ZIJN GEVOEGD.
Groot 265 Bladzijden, compres gedrukt. Prijs *f* 2,00.

DRIE BEZOEKEN,
OF
***een goed woord vindt eene goede plaats*.**
Een zedelijk Verhaal. Prijs *f* 1,80.

*** Bij den Boekhandelaar A. L. SCHOLTENS, te Groningen, is van de pers gekomen en *alom* verkrijgbaar gesteld:

I. **VOORLEZINGEN** over de Geschiedenis der Opvoeding des Menschdoms door God tot op de komst van JEZUS CHRISTUS, door ***P. HOFSTEDE DE GROOT*,** Hoogleeraar te Groningen. 2 Deelen. Tweede, herziene druk. *f* 9,50.

II. **DE BIJBELGIDS.** Uitlegkundig Huisboek voor Christenen, door ***T. VAN DUINEN*,** Pred. te Oudeschoot c. a. . . . . . *f* 3,00.

III. **DE OPENBARING VAN JOHANNES** verklaard door **Dr. *F. J. ZÜLLIG*,** Pred. te Heidelberg. Naar het Duitsch, verkort. 1e en 2e Stuk . . . . *f* 3,50.
Het 3e en laatste Stuk, waarmede dit Werk compleet is, volgt spoedig.

IV. **REIZEN EN ONDEKKINGSTOGTEN** van *ABEL JANSZ. TASMAN*, van Lutkegast, door ***G. R. VOORMEULEN VAN BOEKEREN*.** Met Plaatjes . . . . 80 Cts.
Hetzelfde Werkje voor Schoolgebruik. 30 „

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.